

S. 2015-16

Roll No.

Total No. of Pages : 4+1

Total No. of Questions : 8

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

MPSS SE 16 (802)

संस्कृतवाङ्मयेतिहासः

द्वितीय-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

निर्देश : — अधोलिखिताः सर्वे प्रश्नाः संस्कृत भाषायां प्रदेयाः ।

1. यथोचितं विकल्पं लिखत —

5×1=5

(क) वैदिक वाङ्मये कति वेदाङ्गानि सन्ति ?

(i) अष्ट

(ii) षड्

(iii) सप्त

(iv) पञ्च

(ख) उपनिषद् शब्दे धातुरस्ति ?

(i) उप

(ii) उपनि

(iii) षद्

(iv) निषद्

(ग) ऐतरेय ब्राह्मणे कति अध्यायः सन्ति ?

(i) 20

(ii) 30

(iii) 40

(iv) 50

(घ) यम-यमी संवादः ऋग्वेदस्य कस्मिन् मण्डले अस्ति ?

(i) तृतीय मण्डले

(ii) अष्ट मण्डले

(iii) एकादश मण्डले

(iv) दशम् मण्डले

(ङ) ऋग्वेदस्य सर्वश्रेष्ठ देवता अस्ति -

(i) अग्निः

(ii) इन्द्रः

(iii) विष्णुः

(iv) चन्द्रः

2. रिक्त स्थानानि पूरयत -

5×1=5

(क) द्वा सुपर्णाः लेखकः ।

(ख) नाट्यशास्त्र इत्यस्य जन्मदाता विद्यते ।

(ग) कालिदासस्य कथाशैली अस्ति ।

(घ) मेघदूतस्य लेखकः अस्ति ।

(ङ) मालतीमाधव पुस्तकस्य लेखकः अस्ति ।

3. सत्य युगं चिनुत -

5×1=5

(क) शिशुपालवधम्

(1) अष्टादश सर्गाः

(ख) किरातार्जुनीयम्

(2) सप्त अंकाः

(ग) नैषधिचरितम्

(3) एकोनविंशति सर्गाः

(घ) रघुवंशमहाकाव्यम्

(4) विंशति सर्गाः

(ङ) उत्तररामचरितम्

(5) द्वाविंशति सर्गाः

4. सत्य कथनानां समक्षम् 'आम्' असत्य कथनानां समक्षम् 'न' इति लिखत - 5×1=5

(क) बाणभट्टस्य कथाशैली वैदर्भी विद्यते ।

(ख) किरातार्जुनीयम् लेखकः भारविः विद्यते ।

(ग) नीतिशतकस्य लेखकः भर्तृहरिः विद्यते ।

(घ) महावीरचरितम् सप्त अंकाः सन्ति ।

(ङ) ऋतुसंहारे षड् सर्गाः सन्ति ।

5. एकपदेनोत्तर लिखत - 10×1=10

(क) कादम्बरी कीदृशं काव्यमस्ति ?

(ख) आदिकाव्यं किम् अस्ति ?

(ग) अभिज्ञानशाकुन्तलम् नाटकस्य रचनाकारः कः अस्ति ?

(घ) 'रसगंगाधर' लेखकः कः ?

(ङ) चम्पू काव्यस्य प्रवर्तकः कः ?

(च) नलचम्पू इत्यस्य लेखकः कः ?

(छ) स्वप्नवासवदत्तम् कस्य नाट्यकृतिः ?

(ज) अर्थगौरवे कः प्रसिद्धो महाकविः ?

(झ) प्रतिमानाटके कति अङ्काः सन्ति ?

(ञ) मृच्छकटिकस्य लेखकः कः ?

6. एकवाक्येनोत्तरं लिखत् (केचन् विंशतिः) –

20×2=40

- (1) श्रीमद्भागवत महापुराणे कति स्कन्धाः सन्ति ?
- (2) आर्ष काव्यम् किम् अस्ति ?
- (3) महाभारते कति पर्वाणि सन्ति ?
- (4) चतुर्विंशति साहस्री संहिता किम् अस्ति ?
- (5) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायिका कः ?
- (6) शकुन्तला-दुष्यन्तो विवाहः कीदृशः अस्ति ?
- (7) उत्तररामचरितम् कस्य कृतिरस्ति ?
- (8) 'कथासरितसागर' इत्यस्य लेखक कः ?
- (9) ऐतरेयरण्यके कति अध्यायः सन्ति ?
- (10) यजुस् को अर्थः ?
- (11) हितोपदेशे कति परिच्छेदकाः सन्ति ?
- (12) पञ्चमहायज्ञेषु नामानि लिखत।
- (13) वेद शब्दस्य प्रकृति प्रत्ययं पृथक् कुरुत ।
- (14) हितोपदेश इत्यस्य कस्य कृतिरस्ति ?
- (15) वेदाः किम् ?
- (16) दशरूपकस्य लेखकः कः ?

- (17) रामः कस्मिन् वंशे जातः ?
- (18) शांखायन अरण्यके कति अध्यायः सन्ति ?
- (19) पञ्चतंत्रस्य लेखकः कः ?
- (20) सामन् को अर्थः ?
- (21) वृहत्कथा लेखकः कः ?
- (22) योगदर्शनस्य प्रवर्तकः कः ?

7. अधोलिखितेषु केचन चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

4×5=20

- (1) रूपकस्य भेदानि लिखत ।
- (2) महाकाव्यस्य लक्षणं लिखत ।
- (3) प्रमुखाः महिला ऋषिकाः नामानि लिखत् ।
- (4) महाभारतस्य पर्वाणां नामानि लिखत ।
- (5) अष्टादश पुराणानां नामानि लिखत ।

8. अधोलिखितेषु एकं विषयं स्वीकृत्य जीवनपरिचयं लिखत -

1×10=10

- (1) महाकवि भवभूतिः
- (2) कालिदासः
- (3) भारविः ।